

Tradice velikonočního řehtání v Čakovičkách

V Čakovičkách se po tři dny, tj. od Zeleného čtvrtka po Bílou sobotu, chodí řehtat.

Tradice, která se zde dle dostupných informací dodržovala už v devatenáctém století.

Řehtalo se tu před rokem 1900. Pan Alois Kubaška, narozen 1891 (otec paní Kratochvílové) jako dítě školou povinné se řehtání účastnil (Praradědeček p. Friče ml.)

O Zelený čtvrtek, dle křesťanských tradic, zvony přestávají zvonit - „odlétají do Říma“. Zvuk řehťáček nahrazoval zvonění kostelních zvonů, u nás to bylo zvonění místní zvoničky, kterou bylo ohlašováno poledne a večerní klekání.

Řehtání má svá pevná pravidla.

Děti, které se řehtání účastnily se i dnes schází u místní kapličky na křižovatce směrem na Novou Ves. Chlapci, ale i malé holčičky, jsou vybaveni řehťáčkami, trakaři a kocoury. V minulosti se všichni před obchůzkou pomodlili „Otčenáš...“. V dnešní době, kdy děti modlitby téměř neznají, toto odpadá. Celou skupinu vždy vedou 2 či 3 nejstarší chlapci, kteří jsou v posledním ročníku školní docházky. Jsou to „páni“ a přebírají vedení nad celou skupinou. Svoji funkci si však museli v minulých letech „odsloužit“.

Děti jsou seřazeny do dvojic, vpředu průvodu jde pán, pak starší chlapci s trakaři, za nimi jdou nejmladší děti s řehťáčkami a skupinu uzavírá druhý či třetí pán a dohlíží na bezpečnost. Děti 4x denně obchází do kruhu celou ves. V 5 hodin je ranní řehtání, to zajišťují nejstarší chlapci páni“ a ti po celou dobu řehtání nespí doma. V minulosti spávali na slámě ve stodolách v obci, nyní spějí společně většinou u některé z babiček. Před obchůzkou se umyli v místním potoce a pak už běželi s řehťáčkami po vsi. Dnes se již ranní mytí v potoce nekoná. Řehtání polední, odpolední (v 15 hodina) a večerní (v 18 hodin) pak absolvují všichni.

Další pravidlo: tam kde projede trakař a zařehťá, při zpáteční cestě se musí nést, rovněž platí zákaz řehtání mimo průvod. Jinak se udělují trestné body.

Protože obchůzka celou vsí trvala dlouho a malí účastníci by byli unaveni, bylo několik odpočinkových zastávek. První vždy byla u zvoničky, zde již čekala stará paní Hadrbolcová. Řehťající poklekli kolem zvoničky, stará paní chlapcům předříkávala modlitby („Zdravas Maria“ a Anděl Páně“) a všichni po ní opakovali.

Průvod pokračoval vsí a druhý odpočinek byl Na Skále, v místech kde nyní stojí dům Dygrýnů a Pavelků.

Řehťající proběhli všechny ulice a uličky (nyní jen ve staré části) Čakoviček, pak se pokračovalo k hospodě u Richtrů – dnes U Švejka, dále kolem rybníka a končí se

u Hadrboleců (v minulosti zde byla druhá hospoda). Pak se děti rozcházejí. O docházce a kázni si páni pečlivě vedou evidenci.

O Bílou sobotu se řehtá pouze ráno, pak se končí - „zvony se opět vrátily“ a chlapci odpoledne ve 13 hodin chodí už jen s pomlázkou dům od domu hodovat s následující hodovačkou:

„Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný. Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, slepička Vám snese za kamny v koutku na zeleném proutku, ten proutek se otočí litr piva natočí. Pijte, pijte páni, máte plné džbány. Pijte, pijte paničky, máte plné skleničky. Paničky se napily, skleničkami praštily.“

Po hodovačce se zatočí „kocourem“ a to už vychází hospodyně. Koledníci dostanou vajíčko, někde drobný peníz či nějakou sladkost.

Páni vše pečlivě uloží do vozíku, zapíší a po skončení obchůzky vsí začíná dělení. Vše podle zásluh. No, někdy se stane, že malí odchází se slzičkou v oku a cítí se poškození. Tak to chodí již po generace.

Děkujeme za dodání informací paní Jaroslavě Řezáčové.

